

Željka Turčinović

Bilješka

Prvi put u dvadeset dvije godine izlaženja (prvi broj je objavljen davne 1998.), *Kazalište* nema svoju stalnu rubriku *Premijere* u kojoj smo pisali kazališne kritike ili osvrte o recentnim hrvatskim predstavama koje je uredništvo izabralo držeći da su u kazališnom, fenomenološkom ili izvedbenom smislu važne da ih u časopisu prikažemo.

Razlog tome je globalna pandemija zbog koje su preko noći kazališta zatvorena pa naši suradnici nisu mogli ili stigli pogledati predstave o kojima smo željeli pisati.

Na početku, u brojevima *Kazališta* imali smo koncepciju pisanja o predstavama iz dvaju rakursa; jedan je bila kazališna kritika i nju smo nazvali *Pogled izvana*, a drugi je bio *Pogled iznutra* koji je pisao netko od autorskoga tima predstave koji je poznavao proces nastajanja predstave. Činilo nam se zanimljivim otkriti, opisati ili svjedočiti o procesu nastanka predstave koji je za publiku uvijek intrigantan, anegdotalan i poučan. Nažalost, nismo uspjeli održati tu koncepciju jer je bilo teško nalaziti autore „iznutra“ koji bi htjeli, znali i umjeli pisati na tu temu. Kao potvrdu tome, citirat ću našeg velikog kazališnog barda, Georgija Para, koji je u *Predgovoru* svoje prve knjige *Izvan prakse* napisao sljedeće (...) *Prolaznost teatra navodi nas na razmišljanje o fiksaciji... međutim sumnjam, da ću napisati knjigu; redatelj misli teatrom, a to se teško može adekvatno izraziti riječima.*

Napisao ih je pet. Toliko!

U ovom broju objavljujemo dva *Pogleda iznutra* koja će, gotovo sam sigurna, uspješno nadomjestiti rubriku *Premijere*.

Prvi je naslovljen *Likovi koji su pristali na igru* u kojem razgovaraju Učitelj i učenicica, Tomislav Zajec i Ivana Vuković o nastanku teksta i predstave *Mala Moskva*, čija je praeizvedba bila u splitskom nezavisnom teatru *PlayDrama* u studenom 2018. Otprilike godinu dana kasnije, Ivanin tekst *Dijete našeg vremena* doživjet će uspješnu praeizvedbu u tom istom teatru. Argumenti dovoljni da baš ono dvoje razgovaraju o procesu preobrazbe dramskog teksta u kazališnu izvedbu i svim čarima i dvojbama toga čina.

Drugi je naslovljen *Eichmann u Jeruzalemu: kako govoriti o holokaustu u kazalištu?*, asistentice redatelja Jerneja Lorencija, Rajne Racz u istoimenoj predstavi Zagrebačkog kazališta mladih premijerno izvedenoj u ožujku 2019.

Ne treba posebno napominjati da smo upravo o tim dvjema predstavama željeli pisati u ovom broju časopisa.

Ivana Vuković

LIKOVI KOJI SU PRISTALI NA IGRU

Vuković: Dobivam mnogo komentara kako mi pisci barem možemo pisati i sad napokon imamo vremena pisati. No, o čemu pisati? *Počinja novi život, deboto protiv naše voje. Da nan je znat, da nan je znat!*, govori posljednja Olgina replika

Tomislav Zajec, *Mala Moskva*, redateljica Olja Lozica, PlayDrama, Split, 2018.

Foto: Matko Blijek